

Інформаційна довідка про співпрацю між закладами охорони здоров'я, закладами освіти, закладами соціального захисту, громадськими об'єднаннями для поширення інформації серед батьків щодо послуги раннього втручання

Фахівці охорони здоров'я Житомирської області відіграють ключову роль у наданні послуг раннього втручання дітям віком від народження до чотирьох років, які мають порушення розвитку або ризик їх виникнення.

Високий ризик виникнення порушень розвитку внаслідок несприятливої дії біологічних факторів мають передчасно народжені діти та діти, народжені з масою тіла 1500 грамів і менше; діти з несприятливим перинатальним анамнезом або спадковою патологією, яку виявлено під час неонатального скринінгу.

В Житомирській області з 17.10.2022 року розпочато програму розширеного масового неонатального скринінгу, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України «Про забезпечення розширеного неонатального скринінгу в Україні» від 01.10.2021 №2142 зі змінами. На базі КНП «Обласний перинатальний центр» Житомирської обласної ради проведено навчання медичного персоналу пологових стаціонарів області та відділення, що надає допомогу новонародженим дітям. Проводиться щоквартальний аналіз забору зразків крові, що дозволяє уникнути хибно-позитивних результатів і зменшити кількість невиправданих ре-тестів. У кожному пологовому стаціонарі проведена робота щодо забезпечення безперебійного та вчасного проведення скринінгу. Станом на 01.12.2025 року виконано взяття 4988 зразків крові, з яких 26 ще в процесі роботи.

Всі лікувальні установи, що мають пологові відділення, законтрактовані з регіональним центром неонатального скринінгу НДСЛ «ОХМАТДИТ» МОЗ України. Позитивні результати скринінгу надходять до лікаря-генетика КНП «Обласний перинатальний центр» Житомирської обласної ради, протягом 72 годин інформують заклади ПМСД або родину.

Тісна співпраця на різних рівнях дозволила проводити ранню діагностику генетично детермінованої патології на доклінічному етапі. Своєчасне призначення належного лікування відповідно до нозології, в свою чергу, зменшить інвалідизацію дитячого населення. Всім вперше виявленим хворим дітям своєчасно розпочато лікування і внесено в реєстр орфанних хворих.

Під час перебування в пологовому стаціонарі матері, які народили дітей з порушеннями розвитку, консультуються клінічним психологом. Діти консультуються суміжними спеціалістами. При виписці таких дітей батьки отримують рекомендації щодо подальшого спостереження та лікування, інформуються про можливості отримання послуги раннього втручання.

На базі КНП «Обласний перинатальний центр» ЖОР функціонує кабінет катамнестичного спостереження, основними функціями якого є: спостереження у динаміці за пацієнтами після виписки зі стаціонару, зокрема, за дітьми, які народилися з перинатальною патологією, недоношеними або після складних пологів, контроль стану здоров'я та розвитку (фізичного,

психомоторного, мовного тощо), оцінка ефективності лікування та реабілітації, раннє виявлення ускладнень та відхилень у розвитку, надання рекомендацій щодо лікування, реабілітації, харчування, психологічної та соціальної підтримки тощо.

Важливим пунктом роботи фахівців закладів охорони здоров'я області є ефективна співпраця із працівниками соціальних служб, службою у справах дітей, освіти, виконавчими органами сільських та селищних рад щодо впровадження послуги раннього втручання. Діти, які проживають у громадах, перебувають під постійним наглядом відповідних лікарів-спеціалістів за показаннями, за потреби їм надають спеціалізовану медичну допомогу та направляють для отримання послуг в умовах Центрів комплексної соціальної реабілітації для дітей з інвалідністю.

З метою підвищення кваліфікації медичні фахівці беруть участь у вебінарах щодо основ раннього втручання, важливості своєчасної підтримки та соціалізації дитини в суспільстві. Під час прийому пацієнтів лікарі проводять бесіди щодо ризиків у розвитку дітей та ознайомлюють батьків з мобільним додатком «Мій малюк».

Департаментом охорони здоров'я обласної військової адміністрації надіслано лист (від 28.07.2025 №3139/01-1) керівникам закладів охорони здоров'я області, навчальних медичних закладів щодо долучення до інформаційної кампанії для підвищення обізнаності суспільства та сімей про раннє втручання. З цією метою матеріали, розроблені Державною службою України у справах дітей про послугу раннього втручання, поширено серед медичних фахівців, батьків дітей дошкільного віку, розміщено на сторінках медичних закладів у соціальних мережах на сторінці у фейсбук, інформаційних стендах та дошках оголошень. Крім того, інформаційні матеріали на відповідну тематику розміщено на офіційних сайтах та сторінках у фейсбук Департаменту охорони здоров'я обласної військової адміністрації, У щоквартальному інформаційному бюлетені з актуальних питань громадського здоров'я опубліковано матеріал «Перевірте розвиток своєї дитини!».